

Geçici Kalça Osteoporozu

Transient Hip Osteoporosis

Erkan Kaya, Selahattin Özyürek*, Mehmet Zeki Kıralp**

Bursa Asker Hastanesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Servisi, Bursa, Türkiye

*İzmir Asker Hastanesi, Ortopedi ve Travmatoloji Servisi, İzmir, Türkiye

**Gülhane Askeri Tıp Akademisi Haydarpaşa Eğitim Hastanesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Servisi, İstanbul, Türkiye

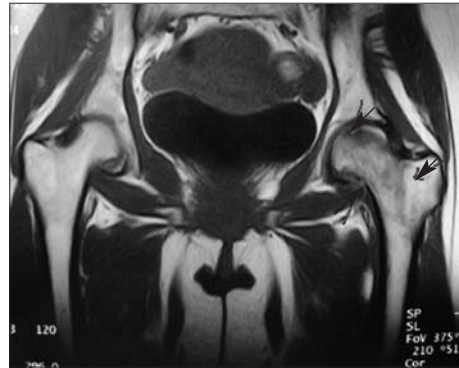
Sayın Editör,

Ağustos 2009 sayınızda Ayşe Ekim tarafından sunulan "Gebelikte geçici kalça osteoporozu: Bir olgu sunumu" isimli olgu sunumunu (1) büyük bir ilgiyle okudum. Bilindiği gibi osteoporoz genellikle ağrısız ve ilerleyici bir hastalıktır, ancak Geçici Kalça Osteoporozu (GKO) ağrılı ve geçicidir. Olguların 1/3 ü gebeliğin 3. trimesterindeki veya erken postpartum dönemdeki kadınlarda görülür. Gebelerde özellikle ani başlayan spontan kalça ağrısında GKO dan şüphelenilmelidir. Biz de birinci gebeliğinde postpartum 10. gününde sol kalça ağrısı ile başvuran 37 yaşındaki hastamızda GKO olabileceğini düşündük. Hastanın sol kalça ağrısı doğumdan 4 hafta önce (35. haftada) başlamış. Özgeçmişinde alkol/sigara ve ilaç kullanımı, eklem ağrısı ve şişliği, yakın zamanda geçirilmiş enfeksiyon, ateş, travma öyküsü yoktu. Osteoporoz açısından aile öyküsü yoktu. Sol kalça ağrısının yük verme sırasında artış gösterdiğini ifade ediyordu. Sol kalça eklemi aktif hareketleri ağrının şiddeti nedeniyle kısıtlıydı. Sol kalça pasif eklem hareket açıklığı muayenesinde ağrının artış gösterdiği tespit edildi. FABERE ve FADIR testleri ağrılı ve kısıtlı idi. Alt ekstremitenin diğer muayene bulguları normaldi. Tam kan sayımı, eritrosit sedimentasyon hızı, C-reaktif protein, Romatoid faktör, Brusella aglutinasyon testleri normal sınırlarda idi. Pelvis anteroposterior direkt grafisi normaldi. Sol kalça manyetik rezonans görüntülemesinde sol femur boyunda intertorakanterik bölgeye uzanan, femur proksimal metafizi düzeyinde T1 ağırlıklı görüntülerde düşük sinyal yoğunluğu, T2 ağırlıklı görüntülerde artmış sinyal yoğunluğu saptandı (Resim1, 2).

Kemik mineral yoğunluğu ölçümü femur boynu ve bel bölgesinde osteopenik sınırlarda idi (Femur boynu T

Resim 1. T2 ağırlıklı sol kalça manyetik rezonans görüntüsünde sol femur başında artmış sinyal yoğunluğu

Resim 2. T1 ağırlıklı sol kalça manyetik rezonans görüntüsünde sol femur başında azalmış sinyal yoğunluğu

skoru: -2,3, L1-4 T skoru: -1,3). Hastaya klinik, laboratuvar ve radyolojik bulgular eşliğinde GKO tanısı konuldu. Hastaya analjezik antiinflamatuvar tedavisi başlandı ve sol kalçasına yük vermesini sınırlandırmak için koltuk değneği kullanması önerildi. Ayrıca hastanın sol kalçasına 15 seans fizik tedavi ve rehabilitasyon programı (Ultrason 1MHz, 1 watt/cm² 5 dakika, 20 dakika Sıcak paket, 20 dakika TENS, Eklem hareket açıklığı egzersizleri) verildi. Hastanın emziriyor olması sebebiyle nazal Kalsitonin tedavisi verilmedi. Tedavi bitiminde hastanın ağrısı kalmamıştı. Hastanın günlük yaşam aktivitelerinde tamamen düzelmeye sağlandı. Çoğu yazar GKO nun hastalığın başlangıcından itibaren 12-24 ay içerisinde tamamen düzeldiğini ifade etmektedirler (2,3). Bizim hastamızda uyguladığımız fizik tedavi programı ile hasta günlük yaşam aktivitelerine 20 gün gibi kısa bir sürede

geri dönmüştür. Sonuçta kalça ağrısı şikâyeti ile gelen özellikle 3. trimesterdeki gebe hastalarda GKO tanısı her zaman akılda tutulmalı ve hastaların tedavi programlarına fizik tedavi ajanlarının eklenmesinin hastaların günlük yaşam aktivitelerine geri dönüşlerini hızlandırdığı kanaatindeyiz.

Kaynaklar

1. Ekim Ayşe. Gebelikte geçici kalça osteoporozu: Bir olgu sunumu. Osteoporoz Dünyasından 2009;15:48-51.
2. Balakrishnan A, Schemitsch EH, Pearce D, McKee MD. Distinguishing transient osteoporosis of the hip from avascular necrosis. Can J Surg 2003;46:187-92.
3. Diwanji SR, Cho YJ, Xin ZF, Yoon TR. Conservative treatment for transient osteoporosis of the hip in middle aged women. Singapore Med J 2008;49:e17-21.

KONGRE TAKVİMİ

5-8 Mayıs 2010
Floransa/İtalya

World Congress on Osteoporosis
IOF WCO - ECCEO10
www.iofbonehealth.org

26-30 Haziran 2010
Glasgow/İskoçya

37. European Symposium on Calcified Tissues
ECTS 2010
www.ectsoc.org

10-13 Aralık 2010
Singapur

Asya-Pasifik Osteoporoz Toplantısı
www.singapore2010@iofbonehealth.org

23-26 Mart 2011
Valencia/İspanya

11. ECCEO
www.ecceo11.iof.org